

Izhaja vsako sredo. — Naročnina: za celo leto 30 Din, za pol leta 15 Din, za inozemstvo za celo leto 50 Din. — Inserati po tarifu. — Pismenim vprašanjem naj se priloži znamko za odgovor. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. — Plača in toži se v Ljubljani. — Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ulici št. 7. — Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Delajmo in napredujmo!

Vsi naši gospodarji, tudi mlajši, prav dobro vedo, kakšno strahovito škodo nam je prizadejala dolgoletna svetovna vojna. Polje je ostalo do malega v celini, ker ni bilo ljudi, ki bi ga bili obdelali, ženske same pa tudi niso zmogle vsega; živino je pobrala vojska; orodje je rjavelo in trohnelo kje na dežju, gospodarska poslopja in hiše pa so razpadale. Pogled na take žalostne domačije za gospodarje, ki so se vračali iz vojske, ni bil nič kaj prijeten in spodbujajoč in marsikdo je prvo noč doma presneto slabo spal, ker je ure in ure premišljal, kaj bo in kaj in kako naj začne, da obnovi vse to žalostno razdejanje.

Možem pa ni koncem koncev kazalo in preostalo nič drugega, kakor da so stopili skupaj, se pomenili, potem pa krepko in odločno prišli za delo. Delali so očetje, delali so sinovi, delali so hlapci. Trpeli so in trudili so se dan na dan od svita do svita in pritrgovali so si najpotrebnejše od svojih ust, samo da so spravili svoje domove v red. Delati so morali vsi brez izjeme, kajti, če bi bil delal le eden, vsi drugi pa bi stali pri strani in samo gledali, uspeha ne bi bilo.

Vse to so stvari, ki jih naši gospodarji še dobro pomnijo — vsaj od takrat do danes še ni tako dolgo!

Prav tako kakor z našimi domovi se je zgodilo z našim javnim, ali recimo drugače z našim državnim gospodarstvom.

Vojna je razdejala dosti državnih domačij. Propadla je stara Avstrija, Nemčija in Ogrsko so oklestili na vseh straneh, Rusija se je zvijala v hudih krčih največje prekucije, kar jih pozna svetovna zgodovina. Pa tudi državam zmagovalkam kljub zmagi niso cvele posone rožice. Velik del Francije je bil razdejan, ravno tako velik del Italije, popolnoma uničena in opustošena je bila naša Srbija.

Na razvalinah opustošene Srbije in na razvalinah Avstrije je bilo treba zgraditi novo našo jugoslovansko državo — zgraditi pa je bilo treba takorekoč iz nič, prav tako kakor so morali naši gospodarji obnavljati svoje zapuščene in zanemarjene kmečke domove iz nič.

Tu ni preostalo nič drugega, kakor krepko in odločno prijeti za delo, da se nova državna domačija čimprej in čim bolje uredi. Žalibog pa se je zgodilo, da niso hoteli vsi prijeti za skupno delo, kajti preveč je bilo še ostankov stare miselnosti v duševno starih ljudeh. Ti ljudje niso gledali na skupnost, ampak veliko bolj na sebe, kakor da bi se hoteli ravnati po starem našem pregovoru: Kadar hiša gori, grejmo se vsi! Namesto, da bi ti popravljali, kar se je dalo popraviti, in gradili na novo, kar je bilo treba graditi na novo, so ti nesrečneži trgali še zadnje ostanke starih tramov iz skupne državne zgradbe, tako da je nastala resna nevarnost, da se cela že zelo razmajana zgradba poruši.

V najbolj kritičnem trenutku pa je le

prišla rešitev in sicer z Najvišje strani: z našim ukazom od 6. januarja leta 1929. je Nj. Vel. kralj Aleksander napravil konec dotedanjemu žalostnemu gospodarstvu in poklical vse, ki so dobre volje, na pošteno sodelovanje za ureditev države, ki za nas ni tuja država, ampak naša država, kjer ne gospodujejo nad nami več tujci, ampak kjer si mi sami »volimo vero in postave«.

Vsak pravičen in nepristranski opazovalec razmer mora priznati, da se je po 6. januarju 1929. za ureditev države mnogo storilo. Žalibog pa ne gre drugače, kakor da se država da opravljati samo s trpljenjem. Ali mar naši gospodarji niso tudi mnogo trpeli in stradali, žrtvovali vse mogoče prijetnosti in udobnosti, predno so pripravili svojo domačijo? Tako je tudi z obnovo in ureditvijo države. Res je, da davki niso posebna prijetnost — in res je tudi, da marsikaj še ni tako urejeno, kakor si to vsi želimo, ampak ravno tako je tudi res, da napredujemo na bolje. Plodovi tega napredka prav gotovo ne bodo izostali in če jih ne bomo uživali na celi črti mi, jih bodo pa naši otroci in potomci, ki so tudi kri od naše krvi.

Opazujemo pa žalibog, da nočejo sodelovati pri obnovitvi in ureditvi države vsi, kakor bi to bilo potrebno v interesu nas vseh, ampak mnogi stoje pri strani in potuhnjeno čakajo, kaj bo. Taki ljudje pa, ki ne delajo,

ampak samo od strani gledajo in čakajo, kdaj bodo mogli zopet puliti tramove iz skupne državne zgradbe za svojo lastno, mogoče celo za svojo osebno korist, so pa največji škodljivci državne skupnosti.

Mi pa, kar nas je dobre in poštene volje, smo prepričani, da tisti omahljivci in politični spekulanti ne bodo dosegli svojih namenov. Ti ljudje namreč mislijo in računajo na to, da se bodo povrnila zopet stari »lepi časi«. Mi pa pravimo: To, kar je bilo, se ne vrne nikdar več! Iz naravoslovja vemo sicer, da se stara drevesa odmikajo, iz njihovega semena pa rastejo nova, ki so navidezno ravno taka, ampak v resnici so drugačna! Kar je preteklost pobrala in pokopala se ne povrne nikdar več in ravno tako se stari časi ne bodo vrnili nikdar več! Danes nastaja nova doba, razvitka nove dobe pa ne more preprečiti nobena sila na svetu, tudi mi ne, še manj pa razni omahljivci. Zgodovina nam kaže, da neizprosno kolo časa vsakega pomandra, kdor hoče to kolo zavreti nazaj.

Mi pa se nočemo dati streti, ampak hočemo živeti. Zato pa smo odločno pripravljeni, da z vso močjo sodelujemo pri ureditvi naše države in našega skupnega doma, ki bo pač tak, kakršnega si bomo zgradili. Če bomo pa stali ob strani in samo od daleč gledali, kako grade drugi naš skupni državni dom, se ne bomo mogli kasneje nič pritoževati, če ne bomo dobili v novi zgradbi najlepšega stanovanja. Zgodovina nas uči, da je sodelovanje pri javnih poslih bilo še vedno najbolje.

Horvat Pavle:

Složno na delo za konsolidacijo in napredek Jugosl. vije!

Ko je Njegovo Veličanstvo, naš modri kralj Aleksander opazil, da so se politične stranke spozabile v svojih državljanskih dolžnostih in so v svoji strastni zaslepljenosti tirale državo na rob propada, je z energično gesto in spretno roko napravil konec nespособnemu strankarstvu ter s svojim aktom z dne 6. januarja 1929 ustvaril nov političen kurz v naši državi. S tem preudarjenim činom je naš vladar ukinil narodno zastopstvo ter stopil v neposreden stik s svojim narodom, ter v zgodovinskem manifestu pozval ves jugoslovanski narod kakor tudi vsakega posameznega državljan, da mu pomaga pri ureditvi Jugoslavije.

Kraljevski manifest je našel popolen odmev širom naše lepe domovine in to med vsemi sloji našega naroda. Sledili so mu najbolj in najbolj požrtvovalni možje-državniki, katerim je vladar poveril in zaupal odgovorne državne posle.

Zvesti svojemu kralju, skrbno zasledujemo potek dnevnih dogodkov in ker se zavedamo zgodovinskega razvoja naše države, se od srca radujemo, ko vidimo, da se iz vseh

delov naše domovine vsak dan javljajo novi narodni delavci, sveže sile, nove moči, ki jim je država nad vse in ki so se odločili, da s skupnimi močmi pomagajo našemu vladarju pri ureditvi in razvoju države, konsolidaciji in napredku Jugoslavije.

Ves jugoslovanski narod se giblje, vsi narodno čuteči javni delavci se oglašajo k sodelovanju, zato tudi naše prekmursko ljudstvo nesme zaostati, da ne bi imelo svojega deleža pri tem velevažnem zgodovinskem trenutku. Odzovimo se torej vsi pozivu našega dobrega kralja, ki nas želi in hoče videti pomirjene in složne pri skupnem delu za procvit in blagostanje vsega jugoslov. naroda. Odzovimo se! Odstranijo naj se vse zapreke, ki so onemogočale skupno in složno delo! Proč z osebnostmi! Zavedajmo se, da je ravno nesrečno, zaslepljeno strankarstvo upropastilo celokupen narod!

V interesu velike jugoslovanske ideje, države in naroda je nujno potrebno, da se vsi iskreno nacionalno čuteči narodni delavci v našem lepem Prekmurju čimprej sestanejo, sporazumemo in združimo, da bomo la-

hko složno s skupnimi močmi delali v smislu proklamacije Njegovega Veličanstva kralja za konsolidacijo, uspešen razvoj in vsestranski napredek naše lepe domovine, velike Jugoslavije. Šele takrat pokažemo v resnici, da se zavedamo svojega narodnega osvobođenja iz tisočletnega robstva, da smo hvaležni sinovi svoje prave, lepe domovine matere Jugoslavije, da se sveto zavedamo svojih državljanskih dolžnosti do domovine, kralja in naroda. **V praksi, z delom** pokažimo, da smo voljni za obči blagor domovine posvetiti vse svoje sile in moči napredku našega naroda, da smo pripravljeni žrtvovati svoje najdražje na altar domovine. Složni in z združenimi močmi pokažimo celemu svetu, da smo zanesljivi čuvarji in zveta straža velike jugoslovanske ideje na severu naše države.

Posebno v našem lepem Prekmurju je potrebno, da skupno, složno in aktivno sodelujemo pri konsolidaciji naše države, da se ta vsestransko opomore in dvigne do take visoke stopnje, da bo vsem drugim narodom služila za vzgled in posnemanje, sebi in iniciatorju tega napredka — našemu junaškemu kralju pa v nevenljivo čast in spoštovanje.

Torej še enkrat: Složno na delo!

Živel Nj. Vel. kralj ujedinitelj, rešitelj in voditelj Jugoslavije!

Živel predsednik kraljevske vlade g. gen. P. Živković!

Živel ban Dravske banovine g. dr. Drago Marušić!

Živela enotna, velika in močna Jugoslavija!

V. J.—r.*

Če napredujemo?

V zasebnem življenju — v javnem življenju — v svetu.

Tako smo se ob novem letu boječe spraševali, ko smo sestavljali razne bilance. Kmetovalci običajno ne delamo novoletnih računskih zaključkov s peresom v roki (a je vsaj za en del — tudi bolje, da jih v današnjem žalostnem položaju ne pričnemo, ker bi se nam sicer ježili lasje), kljub temu pa delamo take račune kar na pamet — med rednim delom. Kdo še ni premišljeval, ko je delal na polju, odnosno v hlevu pri živini: koliko je dosegel pri svojem neprestanem prizadevanju, a še večkrat, koliko mu bo to močje doseči v bodoče?

Vsakokrat, ko tako premišljujemo, se sicer v zadregi nehote popraskamo za ušesi, vendar pa se nam končno le zazdi, da smo z dobro voljo, pridnim delom ter prirojenim vsestransko štedljivostjo kljub najraznovrstnejšim neprilikam v marsikaterem pogledu le napredovali. Ne opazi se to vidno že v enem dnevu, pa tudi v mesecu se naš napredek jako malo pozna; v določnejših potezah pa se isti odraža v letih in desetletjih.

Ako bi torej že v kratkem času iskali uspeha, bi razočarani obupali; ko pa vztrajamo v le sebi lastni potrpežljivosti in žilavosti, pa se le korak za korakom približujemo svojemu cilju.

Kakor v zasebnem, tako velja ta praktična izkušnja tudi

v javnem življenju.

Ako bi n. pr. našo lastno državo hoteli imeti prvi dan, ko se nam je ta vroča želja porodila, bi prav gotovo podlegli obupu; ko pa smo neprestano delali za tem ciljem — pa če se nam je isti videl še manj dosegljiv — pa smo ga končno le doživeli uresničenega. Morda v njej še nimamo vse tako urejeno, kakor bi želeli — in prav je, da neprestano stremimo k izboljšanju — a z dobro voljo ter vztrajnim delom bo tudi ta cilj prej ali slej dosežen.

Pa pogledjmo še dalje v svet.

Ali se še ne spominjamo, kako se nam je vojna še nedavno zdela nekaj neizbežnega, nekaj, kar se na noben način ne da preprečiti. Pa so se dvignili državniki ter osnovali mednarodno organizacijo »Društvo narodov«, katera naj bi imela predvsem namen, delati priprave za tem, da se vojna v bodoče vsekakor otežkoči, ako ne sploh onemogoči. Sicer se je doslej ves rezultat neštetihih zasedanj še bore malo približal gorajšnjemu plemenitemu namenu, vsled česar se je tej organizaciji pogostokrat očitalo, da je ona le slepo orodje gotovih nečloveških stremiljenj držav, kakor tudi posameznikov, ter le pesek v oči varane javnosti, toda — vojne kljub resnim zaplet-

ljajem in neprestanim vsestranskim pripravam le ni. Torej ta ustanova le utegne biti potrebna.

Prav zadnje dni se zopet z velikim zanimanjem pričakuje — kakšen bo odmev te ustanove na uvodni članek »Kölnische Zeitung«, kateri je prinesel te dni uvodni članek, v katerem tolmači in propagira novo idejo, idejo, katero smo še pred kratkim zapisali tudi mi (kar priča, da ne mlatimo prazne slame in da smo včasih tudi originalni) in katera obstoji v tem, naj bi z glasovanjem človeštvo samo odločilo, je li za mirno poravnavo medsebojnih sporov in s tem za preokret iz današnjih žalostnih razmer v splošno blagostanje ali — za vojno!

Ta list zastopa stališče, naj nemški zunanji minister dr. Curtius že na prihodnjem zasedanju sveta Društva narodov zahteva, naj se pripravi vse potrebno, da se ta ideja tudi praktično izvede.

Ako bo ta lepa in prepotrebna misel uresničena, potem je na dlani popolnoma novo življenje. Saj je znano, da so vsi narodi siti vojn do grla, pokazalo pa se bo istočasno tudi žalostno dejstvo, da je odgovorna za vsa dosedanja klanja in nepopisna uničevanja le peščica diplomatov in raznih vojnih liferantov. Že v naprej je namreč jasno, da bi se vse človeštvo — potom svobodnega glasovanja seveda — brez dvoma izjavilo za mirne poravnave v duhu pravičnosti in vesti; jasno pa je tudi, da se bo pri tej priliki pokazalo, kdo je in bo oviral to lepo zamisel.

Končno ta list apelira na vse dobro misleče, da se z dušo in srcem pridružijo tej akciji ter jo z vsemi močmi podprejo. Saj utegne prinesiti popolen preporod današnjim nevzdržnim razmeram, katere je prav to večno pripravljanje za nova pokolja pripravilo tako daleč, da prehajamo iz ene krize v drugo — človeštvo pa, mesto da se ugodno razvija in vsestransko napreduje, moralno kakor materialno propada.

Tudi v tem pogledu torej moremo zabeležiti znaten napredek in naša topla želja je, da bi že v prav kratkem času mogli poročati nestrpno pričakovano vest — da je postala vojna le zgodovinski primer človeške slabosti.

Modroce

iz afrika, močno blago
à Din 260.—

žimnate modroce, peresnice, mreže, cvilh in žimo, posteljne odeje

kupite naiceneje pri

RUDOLF SEVER-ju

LJUBLJANA, MARIJIN TRG

Kraljica Marija.

V petek, 9. t. m., je cela Jugoslavija na prav prirčen način proslavila rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije, vzor jugoslovanske matere, ki se je vsa posvetila svoji visoki družini in vzgoji treh kraljevičev. Slovenci smo se tega dne še prav posebno radovali, ker prebiva kraljica vsako leto v najlepšem času med nami in smo od blizu spoznali Njeno dobroto in toplino Njenega srca. Ves jugoslovanski narod je poslal ta dan gorečo željo k Bogu, da bi čuval nad kraljico Marijo za srečo Njenega vzvišenega doma.

Franc Flego †.

V Buzetu v Istri je na dan Božiča umrl posestnik Franc Flego, znani istrski kmečki narodni voditelj in borec za kmečke pravice.

Že kot mladenič se je pok. Flego začel potegovati za kmečke in narodne pravice, potoval je od vasi do vasi, zbujal narod in ga organiziral. Buzetska in druge okolne občine so bile svoj čas vse v rokah par italijanskih trgovcev, uradnikov in italijanašev. Z nacijsko nalno proubo naroda se je sčasoma vse to spreobrnilo.

Pok. Flego je bil prvi buzetski hrvaški župan. Ko so ga ustoličili kot župana, so Italijani postavili sredi trga pisalno mizo s črnim in peresom, k mizi pa privezali osla in prašiča. Osel je imel pomeniti kmeta, prašič pa Hrvata. No, pok. Flegota ta žalitev ni prestrašila, delal je in delal neumorno dalje za svoj kmečki narod, ki ga je izvolil še večkrat za župana in deželnega poslanca.

Po preobratu so mu Italijani internirali sina župnika Ivana v Sicilijo, kjer je kmalu na to umrl vsled pretrpelih muk in žalosti.

Pok. Franetu so Italijani parkrat zažgali njegovo domačijo in le hitri pomoči hvaležnih kmetov se ima zahvaliti, da ni popolnoma pogorel.

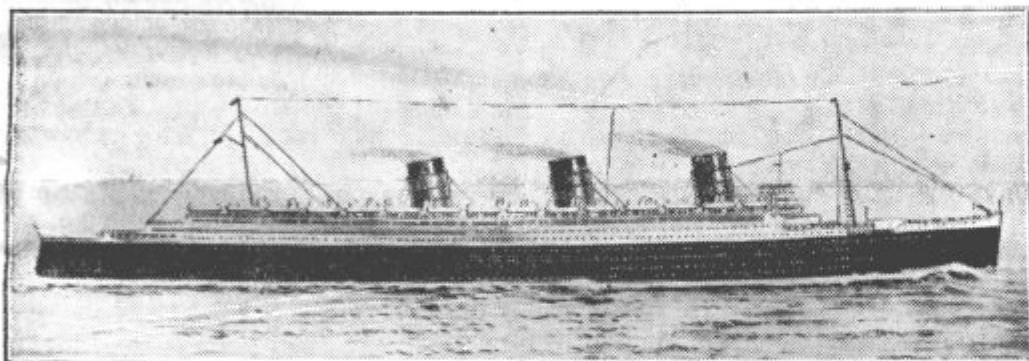
Pokojnega so dobro poznali vsi kranjski gostilničarji in vinski trgovci, ki so hodili svoj čas kupovat vino na bužeščino in motovunščino ter ga hranijo v najlepšem spominu.

Slava istrskemu kmečkemu prvoboritelju in trpinu.

Katastrofa škotskega ekspresnega vlaka.

Brzvolak, ki vozi iz Londona v Edinburg (glavno mesto Škotske) in ki ga imenujejo »leteči Škot«, je skočil blizu postaje Carlisle iz tira. Lokomotiva in več vagonov se je prevrnilo čez nasip. Štirje potniki so mrtvi, okrog 50 pa jih je težje ali lažje poškodovanih. Naša slika nam kaže, kako pospravljajo progo.

Anglija gradi največji parnik sveta.

Angleška paroplovna družba »Cunard-line« gradi največji parnik sveta. Parnik bo dolg 330 metrov, veljal pa bo skoro dve milijardi dinarjev. Slika nam kaže model parnika.

Najvišja palača na svetu.

V Newyorku so dogradili najvišjo palačo na svetu, ki ima 85 nadstropij in je visoka 303 metre. Na levi strani naše slike vidimo ogromno stavbo, ki se mogočno dviga nad ostalimi newyorškimi nebotičniki.

Izumitelj »večnih« vžigalic dr. Ferdinand Ringer.

Dr. Ferdinand Ringer je izumil takozvane »večne« vžigalice, ki se prižigajo tako kakor navadne vžigalice. Posebnost teh vžigalic je pa ta, da se vsaka prižge skoro 600 krat. »Večne« vžigalice so narejene v glavnem iz iste tvarine, iz kakršne je narejena navadna vžigalica, primešana je pa še posebna snov, ki napravi vžigalico nezlomljivo in jo je mogoče takoj ugasniti. Nove vžigalice ne bodo menda nič dražje od sedanjih. Če bi nove vžigalice imele za posledico padec dohodkov vžigalčnih kapitalistov, potem »večnih« vžigalic ne bomo kmalu videli.

Letalka Amy Johnson

mlada, komaj 20 let stara letalka, je z aeroplanom poletela iz Anglije v Avstralijo.

Angleška plavalka Mercedes Gleitze,

ki je preplavala morsko ožino med Francijo in Anglijo. Nedavno je dosegla nov plavalni rekord z nepretrganim plavanjem 42 ur.

Dopisi

Izpod Sv. Katarine nad Medvodami. Dolga se že nismo oglasili iz našega zapuščenega kota, a ne radi naše brezbriznosti, temveč smo skoraj obupali o svoji usodi. Pisarili smo in prosili in se tudi pritoževali zaradi zanemarjenih vozniških potov in ločniške občinske ceste že več let sem, a vse je bilo zaman. Niti odgovora nismo dobili, čeprav smo priložili kolek. Slišali smo nekaj o kuluku, ki bo zadel vsakega kmeta in ne samo hribovce, ki smo ga itak že dovolj imeli na svojih vozniških potih. Vse pa kaže, da brez tlake ne bo niti občinska cesta popravljena. Z imenovano občinsko cesto se ne skrbi tako kakor za druge. Dočim se občinske ceste v ravnini vedno popravljajo in vzdržujejo, za katere moramo tudi hribovci enako prispevati, se pa ločniška cesta povsem zanemarija. Ta cesta je v tako žalostnem stanju, da rabimo cel dan, preden moremo do župana in nazaj. Mesto, da bi peljal celo klastro drvi, jih mora spraviti v dolino komaj polovico. Za naše razmere tiči v tem poglavitni vzrok kmetijske krize. Pridni smo in se trudimo, a na tak način ne more nikamor ne kmet, ne gostilničar in ne bajtar. Vsi trpimo radi slabe ceste. Kje tiči vzrok, da županstvo tako zanemarija našo cesto. Tuhtamo in ugibamo, poprašujemo se in tarnamo drug drugemu. Odložili smo se, da se pritožimo naravnost gospodu banu in mu obrazložimo naše težave. Saj ima občina vendar dovolj dohodkov iz lovske zakupnine, iz davkov in doklad. Če pa to ne zaleže, naj naložijo še nekaj za našo cesto. Nastavijo naj cestarja, ki bi vsak teden po 2 do 4 dni popravljaj in urejeval to vesto. Še zadnji poskus bomo naredili, če se nam bo posrečilo. V gospoda bana imamo popolno zaupanje in od njega pričakujemo pomoči v naših cestnih zadevah.

Tomišelj pod Krimom. Fantje in dekleta so nas potem plakatov vabili k igri »Divji lovec«, ki se je uprizorila 11. t. m. v tukajšnji šoli na šolskem odru. Ni to prvič, da igrajo šoloodrasli, ker smo vajeni vsako zimo gledati izobraževalno delo naše šole. Vendar pri tej igri je bila ta posebnost, da si je mladina igro sama izbrala, vodila vaje in uredila vso uprizoritev popolnoma samostojno. S tem je pokazala in dokazala, da je za samostojna dela usposobljena in sposobna. Da je to res, je pričala nabito polna obširna šolska soba vnetih poslušalcev popoldne in zvečer. Bil je to praznik veselja in lepega dela. Mladini je čestitati, ker je dobro in resno igrala. Celoten utis ni bil diletantski, temveč izraz miselne volje in njenega doživljanja. Drugi vesel pojav je kmetško nadaljevalna šola. Letos se nadaljuje in pridno hodi mladina zvečer po nadaljno naobrazbo v šolo. Odrasli pa bomo nadaljevali z nedeljskimi predavanji iz kmetijstva po strokovnjakih iz Ljubljane. Tako pozabljamo na gospodarske težkoče, ki nas tarejo. Letos smo kmetje prodali malo in še to po zelo nizkih cenah. Želimo si učvrstitev cen, predvsem je naša želja, naj ljubljanska občina zniža obdavčevanje naših pridelkov. O tem se je že pisalo v našem listu in naša želja je, naj se to uresniči. Mestna občina naj skliče zastopnike okoliških občin, ter sporazumno ukrenimo ublažitev teh vprašanj.

Škocijan pri Turjaku. Recimo hvala bogu, da smo preživeli minulo leto tako srečno. Ni nas pobožala božja roka, kakor neke kraje. Ko kmet postavi mejnik in pravi, do tukaj bom gnojil, da bo lepo rastlo. Ravno tako moramo napraviti mi. Sedaj je začetek novega leta, bratje in sestre, stopite na delo in agitirajte za naš Kmečki list, da nas bo lepo stevilo, ki črpamo iz njegovih bogatih nauk

in da bomo s ponosom gledali na naš napredek ob koncu leta. Ni se treba bati, če ti kdo govori, da boš prišel v pekel, ker bereš ta list. Le pogum, saj Kristus ni bil strankar, ne politik, temveč je učil nauke večne resnice; kar je pa na zemlji, je pa vse minljivo in vse človeško delo. Seveda se še dobi kakšen zaostali in zapozneli srečnež, ki ne more pozabiti starih časov. Tudi te bo čas ozdravil. — Kakor čujemo, se bo v Škocijanu kmalu nekaj veselega ustanovilo. To vest bomo lepo pozdravili. Za danes je ne bomo še povedali, temveč jo bomo prihranili za drugič.

Bled. V noči sv. Treh kraljev je nenadoma preminula vzorna žena, mati, gospodinja Jera Vester, soproga obče poznane in splošno priljubljenega posestnika Janeza Vester p. d. Daneja. Kratka bolezen je v naglici zrušila močno kmečko ženo. Pogreb, ki se je vršil 8. t. m. na Blejsko pokopališče, je pokazal ob veliki udeležbi, da e v resnici umrla dobra mati. Vsem sorodnikom, sinu Ivanu in Jožetu, posebno pa užaloščenemu soprogu naše iskreno sožalje.

Čadran. Čebelarstva podružnica in sadjarškovrtnarska podružnica za srez Konjšički imata v nedeljo, 18. januarja 1931, prva ob 9., druga ob 10. uri v tukajšnji šoli svoja občna zbora z običajnim sporedom. Nato slede sadjarska strokovna predavanja gg. M. Levstika iz Celja in Fr. Goričana iz Višne vasi. Čebelarji, sadjarji, kmetovalci — pridite!

Podzemelj. Kakor v onih starih časih, po katerih si še nekateri želijo, čeprav nas je že velika večina, ki smo veseli, da se nikdar več ne vrnejo, tako so pričeli gotovi ljudje pri nas agitirati za časopisje. Katoličani naj berejo samo Domoljuba in Slovenca, vsi drugi listi so pohujšanje vere, najbolj seveda Kmetški list. Sedaj pa poglejmo resnici v oči. Poznam čitatelce Domoljuba, ki tako preklinjajo da se ljudje zgražajo, poznam jih, ki ne hodijo k maši. Mi pa, ki beremo Kmetški list, hodimo k maši in prejemamo sv. zakramente. Že dolgo let sem naročnik Kmetškega lista, pa nisem še nikdar čital, da ni treba hoditi k maši ali kaj podobnega. Če te stvari danes slišimo, potem moramo še stokrat bolj hvaliti novo stanje, ko je strankarsko nasilje strto in poteptano v prah. Če bi danes dovolili strankarsko gonjo, bi se kmalu spremenilo vse v pekel. Sedaj pa hvala Bogu težko pridobljenega miru ne morejo porušiti.

Kozje. 4. januarja je bil razglašen davek na samce in o davčnem osvobojenju tistih, kateri imajo devet ali več otrok. Sedaj se šele vidi, kakšno pažnjo posvečajo sedanji zakonodajalci napram kmečkemu stanu. Na deželi so najbolj obdarovani z številnimi otroci.

Sv. Barbara v Halozah. Radi denarne in gospodarske krize, od katere trpe naše vinorodne občine, ne moremo dalje molčati, ne da bi pokazali na nekatere vzroke. Pred šestimi leti se je zgodila v tukajšnji občini nesreča, ko je padel nekdo čez škarpno, ker ni bilo ograje. Občina je morala plačati menda 26.000 Din odškodnine. Zato se je zvišala trošarina in občinske doklade. V dveh letih je bila svota pokrita. Gospodarstvo občine je bilo dobro vodeno in je bilo v letu 1927 okoli 10.000 Din prebitka, ki je šel v dobro prihodnemu proračunu. Če se na to oziramo, vidimo da ima občina mnogo virov dohodkov. Saj je v občini 6 gostiln, dva mesarja, več obrtnikov, toda vsled krize bi bilo treba nujno proračun znižati, da se položaj še bolj ne poslabša. Tudi pri šolskem proračunu je treba štednje. Danes nas ne tarejo državni davki, ki so ostali enaki, temveč nas najtežje prizadevajo občinske doklade. Proračuni naj bi bili verna slika našega gospodarstva. V dohodkih smo nazadovovali za 75%, zato bi se morali tudi proračuni sorazmerno znižati. Kdor tega ne bo vpošteval, bo krizo še pojačal. I. D.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Radovedni smo pričakovali zborovanje »Kmečke zveze«. In res,

kaj vidimo? V nedeljo dne 4. januarja t. l. smo nepričakovano zagledali g. Vesenjaka in tajnika »Kmetške zveze«. Prišel je tudi g. ing. Simonič, profesor na vinarski šoli v Mariboru. Na zaprepaščenje vseh trezno mislečih kmetov, kaj smo videli in čuli. — Na prvem mestu sploh ne vem, ali je to po 6. januarju dovoljeno. Potem pa: »Lastna vest tega ne dovoljuje nobenemu človeku, ki mu je mar kaj naša draga Jugoslavija; najmanj pa je to ljubemu kmetu, ki se je komaj rešil te strašne uničujoče politike«. Z demagogijo so udarjali ti gospodje na verski čut kmetov. V času, ko so udarili 8. decembra 1930 v Zagrebu zgodovinski temelj jugoslovanske kmetške vzajemnosti, naenkrat pridejo ti gospodje in pod okriljem Kmetške zveze in strokovnega predavanja nagovarjajo kmetško ljudstvo k tistemu, kar kot dobri Slovenci in Jugoslavlani nočemo. S staro preteklostjo smo enkrat za vselej hoteli obračunati — zavedajoč se, da smo mi kmetje steber države, da smo kmetje tisti — če bo treba — ki bomo branili Kralja in državo. Globoko se zavedamo kraljevih besed: »Vas je vse« — zato hočemo tudi te besede spoštovati pred celim svetom in lastno vestjo. Vas hoče dati vse našemu dragemu kralju, naši Jugoslaviji, svobodna pa mora biti tistih neznosnih starih politikarjev, ki še danes ne uvidijo, kako strašno so škodljivi državi in narodu.

V nedeljo so ti gospodje kar naravnost trdili, da je vse ugodnosti, ki jih je napravila vlada za kmetovalca v prvi vrsti dosegla tista »Kmetška zveza«. Še več, trdili so celo, da je glavna zasluga, da dobimo kmetje zbornico »Kmetške zveze«. Iz celega govora tajnika »Kmetške zveze« je zvenel po starem navdahnjen govor, pozival je kmete, naj se vpišejo v »Kmetško zvezo«, jasno je povedal, da je to tista zveza, ki je prej obstojala, samo da je sedaj nepolitična. Vprašam celo kmetško javnost: Ali nam poleg »Kmetške zbornice« kot stanovske politične ustanove in strokovne Kmetijske družbe še treba kaj? Vsakemu bo prišel samo en odgovor, ločilen sklep: »Ne«. Toliko v vednost vsem kmetovalcem. Naj bodo čuječni vsi, ki skrbje za mir v deželi in ki so poklicani, da se preteklost ne vzdržuje naprej v škodo jugoslovanskega pokreta. —n—c.

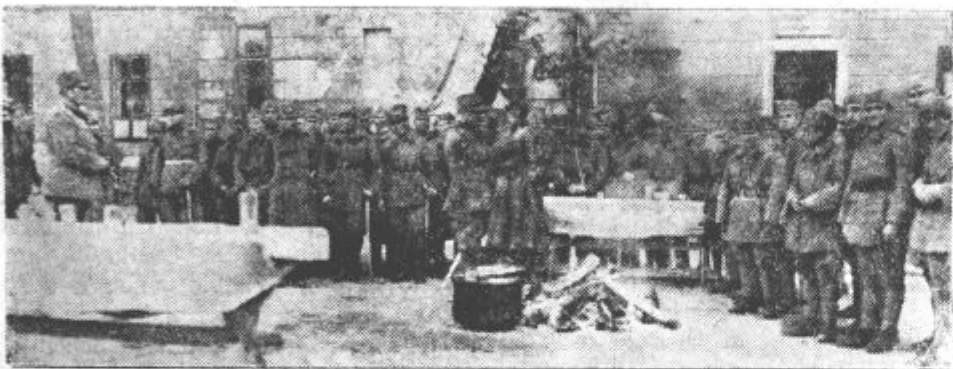
Sedlarjevo. Kmečka zveza razpošilja na razne ljudi nekake tiskovine in okrožnice na katere jim naj bi napisal njihov zaupnik informacije o občinskih proračunih za l. 1930 in 1931. Zelo smo radovedni, kdo je pooblastil Kmečko zvezo, da ima pravico iskati take podatke. Kdo je sploh ta Kmečka zveza? In zakaj potrebuje take informacije in kaj to sploh brigajo upravna ravnanja občin. Saj morajo vendar občine proračune in račune predlagati kraljevski banski upravi v odobritev in ne neki Kmečki zvezi. Zanimivo je pa še to, da agenti te Kmečke zveze obletavajo zlasti one trdne kmečke moze, ki niso bili pripadniki bivše SLS. Vse to je treba razčistiti, ker to ni dovoljeno po 6. januarju. Ljudje na deželi smo siti njihovega početja.

Orlavas. Naše društvo kmetških fantov in deklet »Zimzelen« je otvorilo 6 tedenski prosvetni tečaj, ki se je pričel 5. januarja. Pri njem sodelujejo sami člani in članice. Vršijo se trikrat na teden ob večernih urah. Poučujejo se naslednji predmeti: Zadržno pravo, menično pravo, trgovinstvo, promet, živinoreja, sadjarstvo, poljedelstvo, gospodinjstvo, računstvo, zemljepis, korespondenca, slovenščina in ročna dela. Po prosvetnem tečaju se bo priredil tudi 7 dnevni prirojevalni tečaj, katerega bo vodila strokovna učiteljica iz Ljubljane. Tečaj se bo pričel 23. februarja t. l. Udeležila se ga bodo lahko tudi dekleta izven društva. One, ki se za tečaj zanimajo, naj se prijavijo društvu do 1. februarja.

Badnjak v Ljubljani.

Komandant 40. polka polkovnik Cvejić blagoslovlja z žitom badnjak.

Sežiganje badnjaka v kolesarskem bataljonu.

Pravoslavni verniki imajo lepe božične navade, ki jih drže tudi vojaki. Tudi letos, kakor vselej so proslavili vojaki svoj badnji dan v Ljubljani. Z godbo, okrašenimi vozovi in konjeniki so krenili v Tivolski gozd po badnjak, to je po hrastove vrhove, ki so jih lepo okrasili in se nato vrnili v mesto. Vsaka vojaška edinica je imela svoj badnjak. Sprevod je najprej krenil h komandantu dravske divizije, kjer so bili vojaki pogoščeni. Od tu je šel sprevod v vojašnico vojvode Mišiča, kjer je pravoslavni prota badnjak blagoslovil. Ko so blagoslovili badnjak še komandanti posameznih edinic, so jim odpeljali vojaki k svojim edinicam.

Kmetско gibanje v Švici.

Zakaj se je začelo gibanje.

Švicarski kmetje so v osmem desetletju preteklega stoletja preživljali težke dneve. Takrat je zašla vsa poljedelska produkcija, ki se je v glavnem omejlila na pridelovanje žita, v težko krizo radi velike konkurence ameriškega žita, ki se je v velikih količinah pojavilo na evropskih trgih. Žitne cene so silno padle in vsled tega je bila poljedelska produkcija dan za dnem pasivnejša. Nagli razvoj industrije so pospeševale visoke delavske plače, zaradi katere okolnosti so kmetje jeli zapuščati svoje domove in postali delavci. Na ta način je kmalu prišlo delavstvo do vplivnejše vloge v javnem življenju švice ter se v boju za svoj dobrobit kmalu znašlo v vrstah sovražnikov kmeta.

Vse to je povečavalo ekonomsko krizo kmetškega stanu, ki je rodila težke socialne posledice. Ko so kmetje videli, da je njihov gospodarstvo pasivno in, da vsak mestni delavec z manjšim trudom in trpljenjem bolje in lažje živi, kot katerikoli kmet, so začeli v velikem številu zapuščati zemljo in gospodarstvo ter se seliti v mesto. Najmočnejši padec kmetškega stanu v Švici se opaža med leti 1880 do 1888. Padanje kmetijstva se opaža še tudi pozneje vse do začetka tega stoletja, vendar se je v odstotkih manjšalo padanje od leta do leta.

Industrijalizacija švice bi dovedla morda celo švico do popolne katastrofe. Vsa državno-gospodarska politika se je vodila v pravcu pospeševanja industrije in nje delavstva, a zapostavljala kmetški stan. Ako bi se nadaljevalo z industrijalizacijo dežele, bi morale neizogibno priti do popolnega uničenja poljedelstva in poljedelske produkcije.

Kmetški stan je dovolj zgodaj sprevidel, kakšne katastrofalne posledice bi nastale zanj, če bi se razmere še naprej razvijale v tem pravcu. Prišel je do spoznanja, da mu ne sme biti pridelovanje žita glavna in edina panoga gospodarstva, videč, da ne more vzdržati ameriške konkurence. Nadalje si je bil na jasnem v tem, da se mora v svojem gospodarstvu posluževati tudi pridobitev napredka moderne agrarne tehnike in si prizadevati, da zboljša in poveča produkcijo. Kmetško gospodarstvo bi se moralo napraviti produktivnejše, zvišati cene kmetijskim proizvodom, znižati pa cene kmetijskim potrebščinam.

Vsled tega se je vedno bolj kazala potreba, da se tudi kmetški stan organizira, kakor delavstvo in drugi stanovi, da zamore uspešnejše nastopiti v javnem življenju. Prvič se je tako gibanje pojavilo leta 1893. med kmeti v okolici Züricha. V tem kraju so bila tudi ustanovljena prva kmetška društva. To gibanje pa je ostalo — vsaj v prvem začetku — neopaženo in brez vidnih nasledkov. Tri leta pozneje je poslanec Kern nasledil na dan 18. decembra 1896 sestanek nekaj narodnih poslancev in predstavnikov kmetških gospodarskih društev. Udeležba je bila izredno velika in tedaj je bilo sklenjeno, da se osnuje posebna kmetška zveza.

Razumljivo je, da je ta akcija švicarskih kmetov naletela na oster odpor nasprotnikov, ker se je splošno mislilo, da kmetje niso sposobni za vodstvo velike organizacije. Poznejši dogodki pa so jasno pokazali, kako temeljito so se motili kmetški nasprotniki.

Ustanovni zbor kmetške zveze se je vršil dne 7. junija 1897 in je bilo na njem zastopanih nad stotisoč kmetov po svojih delegatih. Program kmetške zveze se je glasil: Skupno braniti in čuvati kmetške pravice. Za predsednika zveze je bil izvoljen kmet-

Po svetu

Zaradi božičnih praznikov je politično življenje povsod mirovalo in kronika ugodkov je zato zelo pusta. Kakor pa življenje nikdar ne miruje, ampak polje daje, ceprav globoko pod površino, tako moramo tudi mi zablezeti nekaj stvari, ki so vredne omembe.

Zelo znacina je za naše današnje razmere

papeževa okrožnica,

kjer vrhovni poglavar katoliške cerkve ostro nastopa proti »modernemu« zakonskemu življenju in zahteva, naj ostane krščanski zakon tak, kakršen je bil. Ta poslanica za nas ni važna le iz verskega, ampak še bolj iz socialnega ozira. »Moderno« zakonsko življenje v vseh svojih oblikah je namreč naraven piod in posledica modernih socialnih (družabnih) razmer, in če papež obsoja in graja »moderno« zakonsko življenje, ne graja le tega, ampak graja posredno tudi ves ustroj današnje človeške družbe, ki je takšno življenje zakrivila. To pa se pravi z drugimi besedami, da mora biti ustroj današnje družbe že precej na slabih nogah, če ga mora tudi Cerkev grajati in se zavzemati za njegovo preosnovo. In ker poglavar katoliške cerkve nima navede govoriti na prazno, ampak govori le takrat, ko je res treba govoriti, je to tudi za nas znamenje, da moramo tem vprašanjem posvečati največjo našo pozornost.

Značilne so tudi nekatere izjave znanih državnikov o »nemirni Evropi«. V zvezi z okrožnico papežovo so te besede razumljive.

Nemirna pa je Evropa

v prvi vrsti zaradi ogromne brezposelnosti, o kateri smo na tem mestu že večkrat govo-

ski poslanec Jenny, za tajnika pa dr. Ernst Laur, ki sta še danes na čelu zveze. V prvem letu obstoja je pristopilo k zvezi 20 kmetških organizacij z 74.000 člani. Število seje vedno bolj množilo, dokler ni bil ves kmetški stan švice združen v svoji zvezi. Svoj sedež je imela zveza v začetku v Bernu, pozneje pa je bil prenešen v Brugg, malo mestce v kantonu Aargau-u, ki je tako v sredini kmetškega življa.

Organizacija kmetške zveze.

Pravila kmetške zveze so jako kratka in obsegajo samo nekoliko paragrafov.

Pravi člani zveze morejo postati samo kmetške organizacije katerekoli vrste, podporni član pa je lahko vsak prijatelj kmetškega gibanja. Kmetške organizacije plačajo za vsakega svojega člana po 5 centimov članarine, podporni člani pa plačujejo različno. Uprava zveze sestoji iz 55 svetovalcev, ki jih voli glavni občni zbor na štiri leta. Smernice delu daje glavni občni zbor, ki se sestaja po enkrat na leto.

Kmetška zveza se je kmalu razvila na višino močne politične, gospodarske, kulturne in socialne organizacije, ki je naglo stopila na odločilno mesto v javnem življenju švice. Na tem ima največ zasluge tajništvo zveze, ki ga ljudstvo imenuje kmetško tajništvo (Bauernsekretariat), ki ga vodi dr. Laur. Ono je središče vsega dela zveze, naloga mu je predvsem znanstvena, t. j. dolžnost proučevati in preiskovati razmere kmetškega gospodarstva s stališča znanosti, s tem pa ni rečeno, da bi tajništvo ne jemalo v obzir tudi praktično delo. Na podlagi zbranih znanstvenih in praktičnih rezultatov najde tajništvo nova sredstva, ki imajo namen pomagati kmetškemu gospodarstvu do napredka.

(Se bo nadaljevalo.)

rihi. Kako globoko se je ta bolezen ponekod že zajedla, nam kaže primer velikega nemškega mesta Duisburg. To mesto je veliko pristanišče ob Reni in ima silno razvito industrijo. Kljub temu pa je tam od skoraj pol milijona prebivalcev že več let zaporedoma po 100.000 oseb brez dela! To se pravi: vsak peti človek, ki ga srečaš tam na cesti, je res na cesti. Kdor pa ve, kaj je lakota, ve tudi, kaj to pomeni.

Brezposelnost hočejo ozdraviti z ureditvijo raznih gospodarskih vprašanj v Evropi, predvsem pa z razorožitvijo. Naslednja konferenca za razorožitev bo sklicana že prihodnji mesec. Je pa zelo dvomljivo, da bi rodila ta konferenca kakšne boljše uspehe kot so jih prejšnje, kajti mi ne vidimo v praksi nikjer nobenega poskusa pomirjenja, ampak samo vedno novo oboroževanje na celi črti.

Kako polagoma raste napetost med posameznimi državami, dokazuje najbolj potovanje nemškega državnega kancelerja ob nemško-poljski meji. To potovanje je vzbudilo na Poljskem veliko vznemirjenost in strastne napade v poljskem časopisju na Nemčijo, na kar seveda nemško časopisje tudi ne molči. Namesto pomirjenja torej novi prepiri in razdori, ki se bodo dali težko poravnati.

Francosko javnost pa razburja že cele tedne velik finančni polom cele vrste bank, ki jih je vodil neki Oustriac. Ta mož je znal zase pridobiti celo vrsto vplivnih parlamentarcev in politikov, da so mu pomagali pri njegovih nečednih poslih. Seznam vseh oseb, ki so zapletene v to umazano zadevo, je pa prišel v javnost in splošno mnenje je, da bo moral marsikdo nositi težke posledice za svoj pohlep po denarju.

V Italiji

pa prizadeva oblastim največje težave vprašanje znižanja blagovnih cen. Vlada je znižanje cen zapovedala, trgovci se pa upirajo. Kako se bo ta gospodarski boj končal, tega pa danes ne more še nihče vedeti. Če pa bo vlada uspela, bo ta uspeh važen ne samo za Italijo, ampak za vse države in dežele, kjer obstoji neugodno razmerje med zaslužki in med cenami blaga.

Najbolje kupite

nogavice, damske in moške rokavice, damsko in moško perilo Bengerjevo, puloverje, telovnike (vestje) žepne robce, kravate, ovratnike, srajce, šifone, glote, čipke, vezenine, gumba, DMC prečice, ročne torbice, aktyvke, dežnike, športne ter toaletne potrebščine le pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika, ob vodi

Župnik Luka Kirac †.

V Rakotolah v Istri je umrl te dni odličen rodoljub, narodni boritelj in velik prijatelj istrskega kmeta, dobri župnik Kirac.

Pokojni je bil večkrat izvoljen za deželnega poslanca, kjer je v istrskem deželnem zboru odločno branil kmečke pravice istrskih kmetovalcev. Za časa vojne so ga internirale avstrijske oblasti kot slovanofila in neprijatelja Avstrije, po preobratu so ga pa internirale italijanske oblasti. S tem je, mislimo, vse rečeno. Slava narodnemu mučeniku in kmečkemu borcu.

Dober in zvest naročnik poravnava svojo naročnino najraje takoj ob novem letu. Če še niste, storite tudi Vi tako. Uprava lista Vam bo za to hvaležna! Položnice v to svrhu smo priložili vsem starim kakor tudi vsem novim naročnikom v številki 50 «Kmetškega lista».

Ban dr. Drago Marušič med narodom.

V soboto 10. januarja je odpotoval ban g. dr. Drago Marušič v spremstvu pomočnika bana g. dr. Pirkmajerja v Maribor. Na postaji je bana pričakovala velika množica naroda in ga prisrečno sprejela. Bana so pričakovali pred vsem tudi šefi poedinah uradov, oblasti in predstavniki korporacij.

Po sprejemu na postaji je odšel g. ban peš v poslopje okrožnega inspektorata, kjer je sprejel najprej mariborskega župana g. dr. Juvana in podžupana g. dr. Lipoida, nato pa načelnike in vodje vseh državnih uradov. V imenu uradništva je pozdravil g. bana ravnatelj dr. Tominšek. Za njegov pozdrav se je zahvalil g. ban z daljšim govorom, v katerem je poudarjal dolžnosti in naloge uradništva napram državi. Nato so posetili in pozdravili g. bana mariborski škof dr. Karlin in pomožni škof dr. Tomažič, za njima pa komandant mesta general Dragomir Pavlovič.

Potovanje gospoda bana Dravske banovine po severnih krajih Slovenije. Ban g. dr. Marušič se je odpeljal v soboto 10. t. m. v spremstvu pomočnika bana g. dr. Pirkmajerja na službeno potovanje po severnih krajih Dravske banovine. Ob tej priliki je sprejemal deputacije in stranke v sledečih krajih:

V nedeljo 11. t. m. od 9. ure do 13. ure v prostorih okrožnega inspektorata v Mariboru.
V nedeljo 11. t. m. popoldne od 16. ure do 20. ure v prostorih sreskega načelstva v Ptuj.

V ponedeljek 12. t. m. dopoldne od 10. ure do 13. ure v Sokolskem domu v Murski Soboti.

V torek 13. t. m. dopoldne od 10. ure do 13. ure v veliki dvorani hotela »Pri kroni« v Dolenji Lendavi.

V torek 13. t. m. popoldne od 17. do 19. ure v prostorih sreskega načelstva v Ljutomeru.

V sredo 14. t. m. dopoldne od 9. do 13. ure v prostorih sreskega načelstva v Prevaljah.

V sredo 14. t. m. popoldne od 16. do 19. ure v prostorih sreskega načelstva v Slovenjgradu.

V četrtek 15. t. m. dopoldne od 11. do 13. ure v prostorih sreskega načelstva v Celju.

V vsako kmetško hišo Kmetijsko Matico!

Sklicanje banskega sveta Dravske banovine.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine razglasi:

Banski svet Dravske banovine se sestane na svoje prvo zasedanje 20. januarja ob 10. uri v Ljubljani.

Upokojitve in imenovanja novih banov.

»Službene novine« od 10. januarja so objavile ukaz Nj. Vel. kralja o spremembah v nekaterih banovinah.

V pokojeni so:

ban savske banovine dr. Josip Silović, ban zelske banovine general Krista Simjanec in ban moravske banovine Urošje Nestorović.

Z drugim ukazom so vsi trije vpokojeni bani odkrivali z redom Jugoslovenske krošnje. I. stopnje in obenem imenovan s posebnim ukazom za člane vrhovnega zakonodajnega sveta.

Imenovani so:

za bana zelske banovine dr. Uroš Krulj, bivši ministar v prvi vladi generala Zivkovića in član vrhovnega zakonodajnega sveta,

za bana savske banovine dr. Ivo Perović, prvi pomočnik ministra notranjih zadev,

za bana moravske banovine Jeremija Zivanović, rektor visje pušganske šole v Beogradu na razpoložanju.

Nadaje se vpokojenega pomočnika bana moravske banovine Mihaila Jovanovića, ki je obenem odkrival z redom Jugoslovenske krošnje III. stopnje, in načelnik upravnega oddelka vrbaske banovine Mihailo Krecković.

Agrarne konference.

O agrarnih konferencah, ki so jih lansko leto sklicevale razne države ali pa skupine držav, smo poročali že takrat, ko so zborovale, in poročali smo tudi o najvažnejših sklepih teh konferenc. Danes pa nocoj na kratko povedati le to, kar je bilo vsem tem konferencah skupnega, da vidimo, kaj je bilo na teh konferencah dobrega ali slabega oziroma kaj je bilo pomankljivega.

Na vseh konferencah agrarnih držav je bilo glavni predmet obravnav cena kmetijskih pridelkov in pa možnost njihove prodaje v dežele, kjer je premalo hrane. Cena je res dandanes glavna stvar in prav je bilo, da se je o tem govorilo, in ravno tako važna je trgovska plat poljedelstva, kajti najlepši pridelek mi nič ne zaleze, če ga ne morem prodati. Kljub pomenu cene in prodaje pa na nobeni konferenci ni prišlo do pravih zaključkov in sklepov, ampak samo do lepih besed, ki pa odo še dolgo čakale na svoje uresničenje.

Pokazalo pa se je na drugi strani tudi, da vladajo med interesi posameznih agrarnih držav velika gospodarska nasprotja. To je tudi popolnoma naravno. Kakor obstoji konkurenca že med dvema sosedoma, tako obstoji tudi med državami, ker bi vsak sam najraje dobro prodajal brez ozira na druge. Ako bi torej hoteli na agrarnih konferencah doseči skupen uspeh, bi morali tvoriti podlago za bodoče skupne nastope širše ali ožje gospodarsko sodelovanje vseh prizadetih držav, a to pa je zopet brez političnih zvez težko izvedljivo.

Drugo važno vprašanje, ki so se ga pa na agrarnih konferencah le s skrbjo in s strahom dotikali, je vprašanje razmerja med kmetijstvom in industrijo in med cenami produktov obeh. Da se veleindustriji noče nobena država zameriti, je razumljivo, kajti veleindustrija — to je velekapital, pred katerim se vse trese. Kdor pa hoče res uspešno sodelovati pri reševanju agrarne krize, bo moral hočeš nočeš ugrizniti tudi v to kislo jabolko,

kajti današnje razmerje med cenami je tako kričeče, da morata poginiti oba: kmet in industrialec, ker nihče ne more več prodajati. Kmet ne more prodajati, ker delavec nima denarja, industrialec pa zopet ne more nič prodati, ker je njegovo blago za kmete predrago. V tem nepravilnem razmerju cen leži bistvo vse agrarne krize ne samo pri nas, ampak po vsem svetu.

Največjo izbiro

kuhinjska posode, in to aluminijaste, želazne in emajlirane, različnih kvalitete in barv, po najnižji ceni, nudi trdka z železnino

Stanko Florjančič
Ljubljana, Sv. Petra c. št. 35

Novice

Mogoče ste tudi Vi med tistimi, ki Vas moramo ponovno prositi, da nam zanesljivo sporočite vse naslove Vaših sosedov, katerim želite, da se pošlje »Kmetijski list« na ogled. V to svrhu smo Vam priložili v številki 49 potrebno dopisnico. Skrbite tudi Vi po svoji moči kot star naročnik, da se v prihodnjem letu število naših naročnikov podvoji.

Priprave za naš državni proračun. Po naredbi finančnega ministrstva se imajo pričeti po končanih božičnih praznikih v vseh ministrstvih razpravljanja o osnutku novega proračuna za finančno leto 1931/32. Za vsako ministrstvo je odrejen en inšpektor finančnega ministrstva, ki ima nalogo, da končno ugotovi višino posameznih postavk vsakega resorja za osebne in materialne izdatke.

Sprejemanje strank. Ban dravske banovine g. dr. Marušič Drago in pomočnik bana g. dr. Pirkmajer Otmar v petek dne 16. t. m. ne bosta sprejemala strank.

Banovinski proračuni. Vse banske uprave morajo predložiti ministrstvu financ do 15. t. m. predloge svojih proračunov, katere bo ministrstvo proučilo in odobrilo.

Nov trgovski zakon. Dela za redakcijo novega trgovskega zakona, ki so zastala zaradi neprestanih izprememb v sestavi komisije, se intenzivno nadaljujejo. Na sejah komisije, ki so se vršile v ministrstvu za pravosodje od 16. oktobra do 9. novembra in od 28. novembra do 6. decembra, je prišel v pretres prvi del načrta novega zakona, ki obsega partije o trgovcih, trgovskem registru, trgovskih tvrdkah, trgovskih knjigah, trgovskih prokurah, trg. pooblastitvah, trgovskih agentih in trgovskih posredovalcih. Bilo je tudi določeno besedilo omenjenih partij tega dela načrta novega zakona.

Te dni je ministrstvo za pravosodje ta del načrta novega trgovskega zakona razmnožilo in ga poslalo vsem sodiščem ter trgovskim zbornicam in korporacijam. V ministrstvu pridejo v pretres kmalu tudi ostale partije načrta novega trgovskega zakona, in sicer partije o trgovskih družbah, delniških družbah ter obligacijskih del trgovskega zakona. Izmed teh partij bo partija o trgovskih družbah prišla v debato na seji komisije, ki bo 15. t. m. Partijo o privatnem pomorskem pravu proučuje in izdeluje stalna komisija, ki je en načrt že izdelala, tako da ga bodo mogli pregledati zainteresirani krogi.

Novo leto v Vatikanu.

Slika nam kaže sprejem diplomatov in kardinalov pri papežu, ki mu čestitajo novo leto.

XI. mednarodni agrarni kongres. Za XI. Mednarodni agrarni kongres, ki bo letos v Pragi, se vršijo že obširne priprave. Nacionalni propagandni odbori za ta kongres so bili doslej ustanovljeni v naslednjih državah: v Belgiji, Franciji, Nizozemski, Italiji, Luksemburgu, Poljski, Rumuniji, Švici in Jugoslaviji (predsednik dr. Lj. Prohaska, načelnik kmetijskega ministrstva Beograd, Kralja Aleksandra ulica 88).

Advokati v Dravski banovini. Advokatska zbornica v Ljubljani je razglasila imenik advokatov na teritoriju Dravske banovine. Po stanju 31. decembra 1930. je bilo v naši banovini 247 advokatov, in sicer: v Ljubljani 82, v Mariboru 41, v Celju 23, v Novem mestu 9, v Ptuj 7, v Murski Soboti 7, v Kranju 5, v Konjicah 4, v Brežicah 4, v Kamniku 4, v Radovljici 4, v Kočevju 5, v Dolnji Lendavi, na Jesenicah, v Krškem, v Laškem, pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, v Litiji, v Ljutomeru, Slovenjgradcu in v Slovenski Bistrici po 3, v Črnomlju, Gornjem gradu, Gornji Radgoni, Kozjem, Metliki, Ormožu, Šmarju pri Jelšah in Šoštanju po 2, v Cerknici pri Rakeku, Marenbergu, Prevaljah, Rogatcu, Sevnici, Škofji Loki, na Vranskem in v Višnji gori pa po 1 advokat.

Biseromašnik Edvard Janžek je izdihnil svojo blago dušo dne 4. jan. v visoki starosti 87 let v Rimskih Toplicah, kjer je župnikoval 29 let in do zadnjega opravljal službo božjo.

Proslava Baragove 100-letnice se je vršila 6. jan. v Ljubljani v unionski dvorani. O velikem slovenskem misijonarju med indijanskim ljudstvom v Ameriki je govoril p. Kazimir Zakrajšek, nakar so sledile pevske in glasbene točke ter dramatične slike, ki so prikazale škofa Barago sredi Indijancev. Proslava je izzvenela v želji, da bi čim prej dobili v Baragi prvega slovenskega svetnika.

Delavnost priv. Agrarne banke. Do konca leta 1930. je priv. Agrarna banka izdala kreditov v višini 788 milijonov dinarjev, od teh odpade 453 milijonov dinarjev posameznikom, 355 milijonov dinarjev pa na razne zadrage. Poljedelske zadrage so prejele 184,5 milj. posojil, poleg tega pa še 86,9 milj. dinarjev posojila iz naslova prejšnje direkcije za poljedelski kredit.

Trgovski dom v Ljubljani. Pretekli četrtek so na slovesen način otvorili v Ljubljani Trgovski dom, ponosno palačo slovenskega trgovstva. Otvoritvi je prisostvoval tudi g. ban dr. Drago Marušič, škof g. dr. Gregor Rožman, ki je novo palačo blagoslovil in predstavnik raznih korporacij, trgovskih organizacij itd. Palača se nahaja v Gregorčičevi ulici v bližini banske palače.

Samo dva železniška razreda na naših železnicah. V prometnem ministrstvu se proučava vprašanje, da bi se od meseca maja 1932 dalje uvedla na naših železnicah samo dva razreda in sicer takozvani mehaki sedež in trdi sedež. Prvi razred bi se potemtakem popolnoma opustil.

Stroji za sortiranje jajc. Te dni so pričeli s preizkušnjo stroja za sortiranje jajc. Stroj izvršuje vsa dela avtomatično. Najprej se s pomočjo stroja jajca razsvetlijo, da se ugotovi svežost blaga, nato se sortirajo v pet različnih skupin in končno pritiskne stroj tudi pečat. Aparatura sortira v minuti 125 jajc in potrebuje za pogon elektromotor s samo 240 watti porabe toka. Stroj konsumira torej v eni uri komaj četrtino kilowattne ure.

Službo banovinskega cestarja razpisuje banska uprava v območju okrajnega cestnega odbora v Št. Vidu nad Ljubljano in sicer: na banovinski cesti Vič—Polhovgradec, cestna proga od mostu v Kozarjih do meje vrhniškega okraja. Lastnoročno pisane in s kolkom 5 Din kolkovane prošnje, opremljene s pravnimi in zadostno kolkovanimi prilogami naj se predložijo najkasneje do 31. t. m. kr. banski upravi v Ljubljani.

Izvozna premija na vino je bila znižana od 100 dinarjev na hl vina na 80 Din.

Trošarina na žganje. Na podlagi čl. 68. zakona o državni trošarini je minister za finance izdal sklep, da se naj smatrajo kot žganje po predpisih o trošarini samo destilati sadja, vina, grozdja in tropin, pri katerih se proizvaja največ 60 % alkohola. Destilati z večjo stopnjo alkohola morajo plačati državno trošarino kot špiriti, ki se proizvajajo v industrijskih tvornicah špirita.

Zopet strel skozi okno. V Blatni Brezovici pri Vrhniki je nekdo ustrelil skozi okno posestnico Marijo Jerina in jo zadel v vrat. Težko ranjeno so prepeljali z rešilnim avtom v ljubljansko bolnico. Ali gre za zločin ali za nesrečo, še niso dognali. Orožniki so nekega osumljenca aretirali in oddali v zapore okrajnega sodišča.

Pri zapeki, krvnem prenapolnjenju trebuha, kongestijah, bolečinah kolknih živcev, bolečinah v boku, zasoplenosti, hudem srčnem utripanju, migreni, šumenju v ušesih, omotici, poboosti povzroči naravna »Franz-Josefova« grenčica izdatno izpraznjenje črevesa in osvoboditev od občutkov tesnobe. — Mnogi zdravniki uporabljajo »Franz-Josefovo« vodo tudi pri nadlogah klimakterijalne dobe z največjim uspehom. »Franz-Josefova« voda se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Strašen umor v Malem Mraševem. V lepi vasi Malem Mraševem na Krškem polju je kmetoval premožen kmet Martin Komlanc. Bil je že več let vdovec. Gospodinjala mu je njegova mati. Komlanc je imel 11 otrok, od katerih živi še pet sinov. Drugi sin se je oženil doma in ima 3 otroke. Med tem sinom in očetom je trajalo že dolgo časa hudo nasprotje, ker oče ni hotel prepustiti posestva. Večkrat se je prepir stopnjeval do neznosnosti in tudi do grožnje sina Lojzeta, da bo očeta ubil. Na večer sv. Treh kraljev so pri Komlančevih kuhali žganje. Spočetka je bilo v hiši veselo in zadovoljno. Kmalu pa se je vnel prepir med očetom in sinom, v katerem je zabodel Lojze svojega očeta s pilo naravnost v srce. Oče se je mrtev zgrudil na tla, sin pa je začel glasno jokati. Orožniki so ga aretirali in oddali v sodne zapore.

Kjer se pretepata dva — jo tretji najbolj skupi. Zidarski pomočnik Lojze Bučar iz Pake nad Št. Petrom je šel na novega leta dan v Harinjo vas pri Novem mestu na obisk. Ko je prišel do Trkujeve hiše, je slišal v njej glasen prepir. Domači so ga naprosili, naj stopi v hišo in pomiri domačega Lojzeta, ki razsaja in rohti po hiši. Bučar je res šel in hotel spraviti v hišo mir. Opravil pa je slabo. Hudi Lojze je skočil k njemu in mu raztrgal vso obleko, povrh pa mu je prizadejal še težko rano v hrbet, da je moral v kandijsko bolnico.

Prekmurci zaslužili lani 25 milijonov dinarjev. Če po ničemur drugem, je Prekmurje znano po takozvanih sezonskih delavcih, ki gredo ob priliki glavnih kmetijskih del po celi naši državi in skoro vsej Evropi. Lansko leto je bilo zaposlenih v inozemstvu: okrog 4000 od katerih je vsak prislužil okoli 5000 Din, kar znaša 20 milijonov dinarjev. V naši državi pa je bilo zaposlenih nad 3000 mož in fantov, katerih zaslužek se suče okoli 5 milijonov dinarjev. Če pa pomislimo, da so morali garati pol leta in več za ta zaslužek, je vendar le silno majhen.

Divjega prašiča težkega 140 kg je ustrelil na starega leta dan v Kobijevem gozdu g. Šmit iz Jurkloštra. Med tednom so pa ustrelili enega manjšega. V lanskem letu je bilo ustreljenih v kozjanskem okraju 5 prašičev, vendar se jih še precej nahaja po naših gozdih.

Zahteval 20 tisoč dinarjev, ali pa... Brezposelni delavec Jože Polajnar iz Preddvora je pisal svojemu bivšemu gospodarju Ivanu Štularju iz Zg. Kokre pismo, v katerem je zahteval od njega 20 tisoč dinarjev, ali pa bo obračunal z njim na krvav način. Štular je izročil pismo orožnikom, ki so podjetnega Polajnarja aretirali. Pri hišni preiskavi so našli ostro brušeno bodalo in naboje za vojaško puško.

Med jugoslovanskimi delavci v Parizu je prišlo do neljubega dogodka, v katerem je ustrelil neki Luka Martinič delavca Mate Juršiča in njegovega brata.

Ker je ubila svojega moža je bila te dni obsojena Ruža Antič iz Dolenje Sokolovice na deset let ječe. Ta čedna ženska je imela že dalj časa svojega ljubimca in da bi se moža odkrižala, ga je enostavno umorila.

Padel je s strehe in se ubil. Kleparski mojster Josip Šerjanc je popravljal v Mariboru streho neke trnadstropne hiše. Vsled ledu mu je spodrsnilo in mož je padel na asfaltirano cesto in se takoj ubil.

Pod vlak je padel na progi med Knežičem in Žituščem pri Drnišu železniški čuvaj. Kolesa so mu odtrgala glavo in nogi.

Vlom v Mariboru. Pretekli teden so vlomili drzni tatovi v stanovanje g. inž. Omana ter odnesli iz njegove pisarne ročno blagajno, v kateri je bilo 33.000 dinarjev gotovine. Inž. Oman se je nahajal ta čas v Ljubljani, kar so morali vlomilci dobro vedeti. Izgleda, da je policija falotom že na sledu.

Veliko agrarno konferenco namerava sklicati letošnje leto Amerika, katere se bodo udeležile tudi evropske države. Na konferenci se bo razpravljalo o vprašanju prednostne politike agrarnih držav napram industrijskim.

Smrtna nesreča v tovarni. V tovarni barv v Dolu pri Ljubljani je zadela mlinarja Franca Bokalja strahovita nesreča. Ko se je sukal okrog mlinkega kamna, ga je zagrabil jermen in ga potegnil okrog osi. Nesrečniku je popolnoma razbilo glavo, odtrgalo roke in noge ter tudi ostalo truplo čisto razmesarilo. Ubogi Bokalja je bil priden delavec in dober družinski oče.

Vlom v župnišče. Pri Sv. Rupertu v Slov. goricah je neznani svedrovec vlomil v župnišče in stikal po sobi na dopustu se nahajajočega kaplana. Vlomilec je pobral le par srebrnih dolarjev in nekaj kron.

Obup mladega fanta. V Čakovcu se je vrigel pod vlak 15-letni fant Ludvik Koren, ker je bil odpuščen iz službe.

Zadušila se je v svoji sobici v mariborskem predmestju Sv. Magdalene 80-letna starka Marija Špidova. Zvečer je reva zakurila malo železno pečko in nato legla spat. Vsled vročine je pričela goreti lesena stena za pečko in gosti dim je zadušil staro.

Avtopromet med Mestinjem in Sv. Petrom. Dne 10. januarja 1931. je bil zopet vzpostavljen poštni potniški avtomobilski promet med Mestinjem in Sv. Petrom s sledečim voznim redom: Podčetrtrek odhod 6'15, Mestinja prihod 8'55, Mestinja odhod 8'55, Sv. Peter pod Sv. gorami prihod 10'45, Sv. Peter pod Sv. gorami, odhod 15'15, Mestinja prihod 17'07, Mestinja odhod 17'20, Podčetrtrek prihod 18'00. Ob nedeljah in praznikih odpade popoldanska vožnja med Podčetrtkom in Mestinjem.

Samomor slovenskega orožnika v Beogradu. V Beogradu je izvršil samomor žandarmerijski kaplar Joško Puhar, doma iz mariborske okolice. Vzrok samomora je nesrečna ljubezen.

Prebivalstvo Splita. Statistični odsek mestne občine splitske je objavil popis prebivalstva. Koncem 1. 1930. je imela splitska mestna občina 42.061 prebivalcev, dočim jih je bilo eno leto prej 40.812.

Sovjetska vlada namerava v prihodnjih dveh letih zgraditi 50 novih radiopostaj. V bližini Moskve bodo postavili najmočnejšo postajo na svetu, ki bo razširjala samo take vesti, ki so mednarodnega pomena. Stroški za nove postaje so proračunani na 120 milijonov mark (1 marka je 14 dinarjev).

Novi vatikanski denar. Kot neodvisna država je pričela tudi Vatikanska država kovati lasten denar. Ker je vzela za osnovno edinico italijansko liro, je bila podpisana med Italijo in Vatikanom posebna pogodba, ki ureja razmerje med obema državama. Vatikan je pričel kovati zlatnike po 100 lir, srebrnike po 10 in 5 lir, novce iz niklja po 2 in 1 liro in po 50 in po 20 centezimov. Vsi novci imajo napis »vatikanska država« (»città di Vaticano«) in pa letnico kova. Zlatniki nosijo na eni strani doprsko sliko papeža v škofovskem ornatu z malo kapico na glavi, srebrniki pa papeški grb. Na drugi strani pa imajo zlatniki sliko Kristusa-kralja, srebrniki po 10 lir pa imajo sliko Matere božje na prestolu, srebrniki po 5 lir pa sliko sv. Petra v čolniku. Nikliasti novci po 2 liri imajo sliko dobrega pastirja z ovco na ramah, novci po 1 liro pa sliko Brezmadežne.

Lavina zasula turiste. V Francoskih planinah je zasul velik snežen plaz 6 francoskih turistov.

Naiglobokejši rudnik se nahaja na Češkoslovaškem v Pribramu. kjer kopljejo srebro in antimon. V tem rudniku sega takozvani Anin rov 1345 m globoko in je tudi najglobljejši rov v Evropi.

Italijanski letalec so prispeli v Brazilijo. Zadnjič smo poročali, da je odletelo dvanaest italijanskih letal v južno Ameriko pod vodstvom italijanskega ministra za letalstvo Balba. Prva nesreča jih je doletela na Španskem, kjer so morali pristati, druga pa na afriški obali. Od tu so polet nadaljevali in prispeli srečno v 17. urah v Brazilijo ter preleteli 3000 km. Dva aparata sta morala vsled poškodb pristati na nekem otoku, eno se je razbilo in 5 letalcev je mrtvih.

Italijanska šola pogorela. Pri Gorici je požar uničil italijansko ljudsko šolo pri Sv. Florijanu. Škodo cenijo na 200.000 lir.

Zemeljski plaz zasul italijansko vasico. V bližini jezera Como je zemeljski plaz zasul malo vasico in popolnoma porušil dve hiši, ostale pa težko poškodoval. Plaz je zasul tudi več ljudi. Do sedaj so odkopali tri mrtve.

Biseri v severnih krajih. Sovjetska vlada je pričela kazati živo zanimanje za pridobivanje biserov v severnih krajih Sibirijske, kjer je že pred vojno ta panoga zelo razvita. Ozemlje, kjer so ribiči lovili školjke in pridobivali bisere, obsega nad 80 rek. Vrednost nalovljenih biserov je znašala nad 400 tisoč zlatih rubljev. Med vojno, posebno pa v revolucionarnih letih je pridobivanje biserov popolnoma propadlo. Sedaj skuša vlada trgovino z biseri poživiti in zvišati državne dohodke.

Petrolejske zveze. Mogočne petrolejske družbe »Shell« in »Standard Oil« sta se združili v nov petrolejski trust, ki hoče dobiti monopol nad celokupno petrolejsko proizvodnjo sveta.

Amerikanske kupčije. Ameriški senator Ashurst iz Arizone je vložil v parlamentu predlog, naj Združene države Amerike kupijo od Mehike vso južno Kalifornijo in del države Sonora.

Bolnik rešil zdravnika. Berlinski zdravnik dr. Skutsch je imel v svoji ordinacijski sobi na operacijski mizi bolnika, katerega je hotel ravno uspavati, da bi ga operiral. V sobi je nastala huda eksplozija, ki je zdravnika težko ranila. Bolnik je po čudnem naključju ostal nepoškodovan. Skočil je k zdravniku, ki je ležal nezavesten na tleh, ga spravil k zavesti in nato odpeljal z avtomobilom v bližnjo bolnico.

Parnik se je potopil. V tistem Oceanu se je potopil norveški parnik »Tricolor« vsled eksplozije kotla. Utonili so štirje mornarji in en potnik. Potopilo se je pa tudi za 300 milijonov dinarjev orožja, ki ga je vozil parnik za Kitajsko.

»Legija smrti« proti Jugoslovanom v Italiji. Tržaški list »Popolo di Trieste« je te dni pozvalo fašiste iz Julijske Krajine, da naj organizirajo »legijo smrti«, ki naj z orožjem iztrebi slovenski življenj iz dežele. Dutovljanske mu župniku so prepovedali opravljati molitve v slovenskem jeziku, čeprav ni niti enega Italijana v fari.

Železniška nesreča. V Tottenhamu na Angleškem je trčil tovorni vlak v lokomotivo, kar je povzročilo eksplozijo gorljivih tvarin, ki jih je vozil tovorni vlak. Strojvodja in kurjač sta v plamenih zgorela.

Gospodarstvo

Davek na samce.

Uradno poročajo: Oddelek za davke finančnega ministrstva je poslal davčnim oblastvom tole okrožnico:

Po § 5 zakona o davku na samce so dolžna občinska oblastva o priliki splošnega popisa davčnih obvezancev po čl. 110 zakona o neposrednih davkih na seznamu davčnih obvezancev posebej označiti, ali je neoženjen,

vdovec ali ločen, koliko je star in ali ima zakonske otroke. Ker se ta popis vrši meseca januarja, bodo davčne uprave opozorile občinska oblastva v mestih, trgih in srez. krajih, da morajo pri tej priliki kar najvestneje in najnatančneje izpolniti podatke po čl. 5 zakona o davku na neoženjene.

Ker se je dozdej vršil popis samo za obvezance za pridobinski in rentni davek, bodo občinska oblastva opozorjena, da poslej popišejo tudi vse one davčne obvezance na zemljiški in hišni davek, ki plačajo davek na neoženjene. Pri popisu obvezancev za pridobinski in rentni davek se morajo po § 5 zabeležiti v davčne spise potrebni podatki, pri davčnih obvezancih na zemljiški in hišni davek pa se morajo v popisu izpolniti tele rubrike: Ime, in priimek, poklic, ulica, hišna številka in ostale rubrike za popisanje podatkov, ki so potrebni za odmero davka za neoženjene.

Pri popisu je treba posebno paziti na to, da se pri solastništvu in družbah popišejo vsi solastniki objektov odnosno kompanjoni družbe, ki morajo plačati samski davek, izpolnjujoč podatke po § 5 in označujoč, v katerem delu so solastniki odnosno kompanjoni.

Po § 6 zakona o davku na neoženjene so vsi davčni obvezanci dolžni v davčni prijavi dati vse potrebne podatke po § 5 tega zakona. Davčne uprave bodo izdale občinskim upravam tale obrazec za prijavo:

Poziv davčnim obvezancem za hišni davek, za predložitev podatkov po zakonu o davku na neoženjene. Na podlagi § 6 tega zakona se pozivajo davčni obvezanci za hišni in zemljiški davek v mestih, trgih in srezkih krajih, da v roku od 10. januarja do 10. februarja 1931 predložijo tele podatke: 1. Očetovo ime in priimek, 2. oženjen, neoženjen, vdovec ali ločen, 3. katerega leta rojen, 4. ali ima zakonske otroke.

Ločene osebe morajo dalje navesti, ali je zakon sodno razveljavljen ali ločen, ali so sodno obsojeni, da vzdržujejo otroke. Ako je neoženjena oseba ali vdovec solastnik odnosno kompanjon, bo navedel, pri katerem podjetju je solastnik in pri katerih nepremičninah in pri katerem delu in podjetju participira.

Davčni obvezanci, ki ne izpolnijo pravočasno teh podatkov ali jih netočno navedejo, bodo nosili zakonite posledice. Obrazci za prijave se dobe pri davčnih upravah,

* * *

Živinorejsko zborovanje v Vojniku.

V nedeljo, 4. januarja je bil sklican v Vojniku ustanovni občni zbor živinorejske selekcijske zadruge za občine Vojnik, Škofl vas, Višna vas, Nova cerkev in Frankolovo. Živinorejci so napolnili Ratejevo zborovalno sobo. Zborovanje je otvoril Franc Potočnik, na njegov predlog je bil za predsednika izvoljen Julko Šinigoj. Prvemu je podal besedo g. inž. Oblaku. Po njegovem kratkem predavanju je razložil zadružni revizor Zveze slovenskih zadrug g. Anton Rožet pomen in namen živinorejske zadruge, nakar je prečital pravila in jih od točke do točke pojasnjeval. Ko je prišel do določbe, da bi se zadruga včlanila pri »Zvezi slovenskih zadrug« v Ljubljani, se je vnela živahna debata, v kateri je g. dekan Pavel Žagar iz Nove cerkve zahteval, da se naj zadruga včlani pri »Zadružni zvezi« v Ljubljani, češ da so vse bližnje zadruge pri njej včlanjene. Zborovalci so mu hitro dokazali, da to ni res. Povedali so pa tudi, da bi ne bilo lepo, da bi se Zvezo slovenskih zadrug izkoristilo, da nam pomaga zadrugo ustanoviti, a bi potem pristopila drugam.

Ker ni prišlo do nobenega pozitivnega zaključka, je sklicatelj zaključil zborovanje.

Tedenski koledar.

18. januarja, nedelja: Stol sv. Petra.
19. januarja, ponedeljek: Marij in tov.
20. januarja, torek: Fabij in S.
21. januarja, sredo: Neža.
22. januarja, četrtek: Vincenc.
23. januarja, petek: Zar. M. D.
24. januarja, sobota: Timotej.

Sejmi:

18. januarja: Kapele.
20. januarja: Novo mesto, Dovje, Kočevje, Sv. Andraž pri Ptuj, Arnuž, Buče, Vrenska gorca, Beltinci.
21. januarja: Gradac, Višnja gora, Videm, Teharje.
22. januarja: Sodražica, Št. Ilj, Mozirje.

Valute.

Dati moramo za:

1 nemško marko	Din 13'46
1 švicarski frank	Din 10'94
1 avstrijski šiling	Din 7'95
1 angleški funt	Din 274'50
1 ameriški dolar	Din 56'40
1 francoski frank	Din 2'22
1 češkoslovaško krono	Din 1'68
1 italijansko liro	Din 2'96

Vsak zaveden kmet je naročnik KMETIJSKE MATICE.

Kmetijska Matica. Kdor še kaj dolguje za prejete knjige ali poštino, naj ta svoj dolg poravnava. Tudi uprava Kmetijske Matice mora poravnati svoje račune v tiskarni. — Vse gg. poverjenike prosimo, naj ne odlašajo z nabiranjem naročnikov za prihodnje leto. Začnite takoj, delajte z ljubeznijo do dobre stvari, ki je namenjena izobrazbi in napredku našega kmetijskega naroda, in dosegli bomo uspehe, ki nam bodo najlepše zadoščenje za trud in delo.

Kmetijski koledar. Vse one tovariše, ki so prejeli žepne »Kmetijske koledarje« v razprodajo, pa jih v stavljenem roku niso niti vrnili niti plačali, vljudo prosimo, da nam nakažejo denar čimprej po položnici, ki je bila koledarju priložena. Storite to takoj, da ne bo nepotrebnega opominjevanja, ki povzroča le delo in stroške.

Civilni geometer

JOSIP SIRK

*se je preselil iz dosedanjih prostorov na Kralja Petra trgu št. 8

na Miklošičevo cesto št. 14

I. nadstro je.

Vitel (gepl)

malo rabljen, po ugodni ceni prodam

FRANC JUVAN, Olševk 24
pošta Preddivor.

Šesttedenski kmetijski tečaj v Cerkljah pri Kranju. V Cerkljah pri Kranju se bo vršil od 22. januarja do 28. februarja t. l. 6-tedenski kmetijski tečaj in sicer vsak četrtek in soboto od 8. do 12. ure v sobi III. razreda osnovne šole. Pouk se prične 22. t. m. ob 8. uri zjutraj. Učni načrti so nabiti na občinskih deskah vseh okoliških vasi. Poučevalo se bo na poljuden način sledeče predmete: kmetij-dinarjev.

sko spise in računovodstvo, govedoreja, prašičjereja, perutninarstvo, obdelovanje zemlje, naravna in umetna gnojila, glivične bolezni in škodljivci, travništvo in pašništvo, sadjarstvo, živinozdravništvo, mlekarstvo, zadružništvo, gozdarstvo, zdravstvo in higijena, specialni kmetijski zakoni, občna uprava in upravni zakoni, pogodbe, testamenti, servitutne pravice, zemljiška knjiga, kataster in najpotrebnejše znanje o davkih. Tečaj je važnega gospodarskega pomena, zlasti ker so Cerklje središče velikih, izrazito kmetijskih vasi. Priporoča se številno udeležbo iz Cerklj in sosedstva, t. j. Velesovo, Olševk, Visoko, Preddivor, Šenčur, Brniki itd., ki imajo s Cerkljami ugodne zveze. Nudi se lepa prilika za nazoren pouk iz vseh za kmeta važnih strok. Zato bi bilo škoda, zamuditi priliko.

Cene kruhu in mesu v Ljubljani. Cene se znižajo. Kr. banska uprava Dravske banovine je določila glasom odredbe z dne 23. decembra 1930., št. VI. 24.503—39, da sme biti najvišja cena kruhu sledeča: 1 kg belega kruha iz moke št. 0, 4 Din; 1 kg črnega in rženega kruha 3.50 Din. Te cene stopijo v Ljubljani skladno z odločbami odredbe takoj v veljavo. Znižajo se tudi cene mesu, počenši z dne 8. januarja, na podlagi sporazuma z mesarji, sledeče: svinjina: rebra, vrat 18 Din (doslej 20 Din), šink 20 Din (doslej 20 Din), hrbtišče 23 Din (doslej 24 Din). Teletina: I. vrste 23 Din (doslej 24 Din), II. vrste 18 Din (doslej 20 Din), rebra 15 Din (doslej 18 Din).

Ljubljanski živinski sejem dne 7. januarja. Na ljubljanskem sejmu je bil dogon sledečih (v oklepajih število prodanih glav): 198 (28) konj, 98 (31) volov, 59 (20) krav, 20 (12) telet in 117 (36) prašičkov za rejo. Sejem je bil bolj slab zaradi sezije, cene živini pa so ponovno nazadovale in sicer so bile sledeče: voli I. 8.50, II. 8, III. 7, krave debele 5—6, klobasarice 3.50—4.50, teleta 10—12 (vse v Din za kg žive teže); prašički za rejo 160 do 250 Din po komadu.

Tržne cene v Ljubljani

dne 2. januarja 1931.

Govedina: 1 kg govejega mesa I. 18—20, II. 14—16, III. 10—12 Din. — Teletina: 1 kg telečjega mesa I. 24, II. 18—20. — Svinjina: 1 kg prašičjega mesa I. 20—24, II. 18—22, prajev 6—8, slanina trebušne 15, slanina, ribe in sala 18, slanina mešana 17, slanina na debelo 16, masti 17—20 Din. — Drobnica: 1 kg kostrunovega 14—15, jagnjetine 18—20 Din. — Konjsko meso: 1 kg konjskega mesa I. 8, II. 6 Din. — Klobase: 1 kg krakovskih 40, debrecinskih 40, hrenovk 30—32, safalad 30—32, posebnih 32, tlačenk 24, svežih kranjskih 25, pol prekajenih kranjskih 28—30, suhih kranjskih 35, prekajene slanina 17—20 Din. — Perutnina: Piščanec, majhen 10—14, večji 20—40, kokoš 25—40, petelin 20—35, raca 25—30, nepitana gos 80, pitana gos 100, domači zajec, manjši 8—10, večji 12—18 Din. — Divjačina: Divji zajec 35—45 Din. Mleko, maslo, jajca, sir: 1 liter mleka 2.50—3, 1 kg surovega masla 25—28, čajnega masla 36—44, masla 36—40, bohinskega sira 24—28, sirčka 7—8, eno jajce 1.25—1.50 Din. — Pijače: 1 liter starega vina 16—22, novega vina 10—14, čaša piva 3—3.50, vrček piva 4—4.50, steklenica piva 5.50—6 Din. — Kruh: 1 kg belega 4.50, črnega 3.50, rženega 3.50, navadna žemlja 0.50, mlečna 0.50, masleno pecivo 0.50 Din. — Specerijsko blago: 1 kg kave Portoriko 80—40, Santos 52—54, Rio 36—40, pražene kave I. 100—110, II. 80—90, III. 66—70, kristalnega belega sladkorja 12—12.50, sladkorja v koc-kah 13.50, kavne prinesi 18, riža I. 10, II. 8, 1 liter namiznega olja 18, jedilnega olja 17, vinskega kisa 4.50, navadnega kisa 2.50, soli morske 2.50, kamene 2.75, celega popra 70, mletega popra 72, paprike III. vrste 32, sladke paprike, po kakovosti 46, liter petroleja 7.50, 1 kg testenin I. 10, II. 9, pralnega luga 3.75, čaja 80 Din. — Mleviski izdelki: 1 kg moke št. 0, na debelo 310—355, na drobno 3.75, št. 2, na debelo 275—295, na drobno 3.50, št. 3, na debelo 245, št. 4, na debelo 220, na drobno 3.25, št. 6, na debelo 170, na drobno 2.50, kaše na drobno 5—6, jeiprenjčka 8—10, otrobov 1.50—2, koruzne moke 3—3.50, koruznega zdroba 4—4.50, pšeničnega zdroba 4—5, ajdove moke I. 7, II. 5, ržene moke 3.50 Din. — Zito: 1 q pšenice 190—210, rži 175—185, ječmena 175—185, ovsa 190—220, prosa 170—180, koruze 145—155, ajde 170—180, fižola rabničana 280, prepeličarja 300, graha 8—10, leče 8—10 Din. — Kurivo: 50 kg premoga 300, 1 tona premoga 460, kubični meter trdih drv 140—150, mehkih drv 70 Din. — Krma: 1 q sladkega sena 100, pol sladkega 85, kislega 75, slame 60—70

ŠIVALNI STROJI

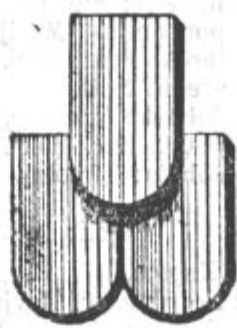
„GRITZNER“
„ADLER“
„KAYSER“
in kolesa,
najboljši material,
precizna konstrukcija, krepka
oprema ter najnižja cena
so samo pri

Večletna garancija!
Pouk v voženju brezplačen!

Jos. Petelinc, Ljubljana
ob vodi, v bližini Prešernovega spomenika

Pristopajte k Kmetijski Matici.

OPEKO IN STREŠNIKE

vseh vrst za zida-
vo hiš, iz znanih
karlovskih pekarn

dobavlja franko vsaka postaja
po konkurenčnih cenah,
samo

»**Ekonom**« generalno zastopstvo
za Dravsko banovino
Ljubljana, Kolodvorska ul. 7

Gospodarji!

Gnojite z

APNENIM DUŠIKOM

Na tvornica proizvaja istotako mešano umetno gnojilo »NITROFOSKAL RUSE«, katero sestoji iz apnenega dušika, superfosfata in kalijeve soli. Kdor z Nitrofoskalom gnoji, gnoji istočasno z dušikom, fosforom, kalijem in apnom ter si prihrani večkratno trošenje umetnih gnojil. — Stalna zaloga pri

TVORNICA ZA DUŠIK d. d. RUŠE v Rušah pri Mariboru

najfinjšim, najuspešnejšim in učinkovitim dušičnim gnojilom! Kdor gnoji z apnenim dušikom, gnoji istočasno z dušikom in apnom. — Informacije o uporabi in množini, rentabilnosti, kakor tudi o nabavnih pogojih, cenah, skladiščih in uspehih apnenega dušika daje

EKONOMU, Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Oblastveno koncesijonirana
šoferska šola
GOIKO PIPENBERGER
Ljubljana, Gosposvet-
ska cesta št. 12
Zahtevajte Informacije

Zastopnike

za prodajo šivalnih
strojev, separatorjev,
koles, gramofonov,
elektrotlačnih pred-
metov .t.d. pod zelo
ugodnimi pogoji
sprejememo.

„CENTRA“ trgovina
šivalnih strojev i. t. p.
Ljubljana,
Poštni predal 248.

Lepo
plemenito
svin o

nemške pasme, brejo
13 tednov, oplojeno od
merjasa zlahtne go-
renjske pikaste pasme

prodam

JAKOB MAVEC
TOMISLJ 8
p. Ig pri Ljubljani

Kmetje!

Ne pomišljajte, kje boste
kupili blago za Vaša ob-
lačila, ker Vam nudi a-
mača tordka

A. Žlender
Ljubljana

Mestni trg števil 22

res lepo in trpežno sukno, kamgarn
in športni ševijot za moške obleke,
volneno blago in pliš za plašče,
svilo, baržun, barhente, belo tka-
nino za damsko in posteljno pe-
rilo, flanelaste in prešite odeje ter
različno drugo manufakturno blago

Priznana solidne cene in postrežba

E K O N O M

OSREDNJA GOSPODARSKA ZADRUGA V LJUBLJANI
Kolodvorska ulica 7

nudi po najnižjih cenah vse vrste deželnih
pridelkov, najfinjšo banaško in domačo
moko, krmila, specerijsko blago in ostale
v to stroko spadajoče predmete. Velika
zaloga vseh vrst umetnih gnojil, modre
galice ter najboljšega trboveljskega in
plitskega portland-cementa.

Kovači!

Najboljši trdi in mehki koks
in kovaški premog

Vam nudi

Družba „ILIRIJA“ - Ljubljana
Dunajska cesta 46. Telefon 28-20

Denar naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

Račun pošt. hranilnice št. 14.257 registr. zadruga z neomejeno zavezo Brzjaviti: „Kmetijski dom“

Telefon 2847 v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ulica 1 Telefon 2847

Vloge na knjižice in letni račun obrestuje po 5%, brez odloži, pri trimesečni odpovedi po 3%, brez odbitka davka na rento

Stanje vlog, okroglo 30.000.000 dinarjev
Rezerve nad 500.000 dinarjev
Jamstvo za vloge presega večkratno vrednost vlog

Vloge knjižice drugih zavodov sprejema kot gotovino brez prekinjenja obrestovanja. — POSOJILA daje proti poročstvu, na knjižico in proti zastavi premičnin in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredite v tek. računu pod najugodnejšimi pogoji

FLAGAJNISKE UBE: Ob delavnikih od 8—12^{1/2}, in od 3—4^{1/2}, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12^{1/2}, ure.
Podružnici v Kamniku, Glavni trg in v Mariboru, Slomškov trg 3